

**Commentarivs Pavli Bernriedensis, Antiqvi Scriptoris, De
Vita Gregorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

II. Nugamenta Caluinistica in Epistolam Caroli Magni ad Elipandum de
hæresi Feliciana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](#)

CAP V T II.

Nugamenta Caluinistica in Epistolam Caroli Magni ad Elipandum de Hæresi Feliciana.

X S T A T Tomo 3. Conciliorū in Actis Concilij Francofortensis. Caluinista vocat Constitutionem : ubique scilicet constitutiones somnians, more suo solens, vt ipse loqui amat, Bacchatur in primis in Bernardum Lutzenburgiū, scriptorem Catalogi Hæreticorū, quem crimen falsi aspergere nititur ; quod scripsit ; In Concilio legati Sedis Apostolicae præsidentes fuerunt, Theophylactus & Stephanus Episcopi. Os impudens & effrons, clamat Caluinista. Cur, quæso ? Quia ex vocula Praesentes, fecit, Praesentes. Vnde hoc tibi constat, Caluinista ? An vidisti manuscriptum Codicem, à quo huic tuo conuicio aliqua verisimilitudo veniat ? Nam quod ais, te tuam Bibliothecam in Breuiarium Baronianū pignus dare, si in Synodis Francicis vel apex de præsidentia Romani Pontificis inueniatur, semper enim præsedisse Principem ; id scilicet tam verum est, quām vera sunt cætera tua blateramenta : in omnibus enim Conciliis Francicis vel præcipiuus Episcopus, vel præcipui Vicarius, vel Sedis Apostolicae Legati, præsederunt, vel ipse Pontifex, si quando in Franciam, Concilij celebrandi causa, venit ; vt venit Urbanus II. quo præsidente Concilium Claromontanum est habitum pro recuperanda terra sancta ; & quidquid Carolus vel alias Rex in conuocanda Synodo, vel in sententia dicenda, vel in iudicio faciendo gessit, id totum nutu & assensu Ecclesiasticorum gessit. Quapropter in Epistola ad Elipandū ita

italoquuntur. Ecce ego vestrū petitionibus satūfaciens con-
gregationi Sacerdotum (hoc est, Concilio) auditor & arbi-
ter assedit. En auditorem se profitetur; non ergo præsi-
dem se iactat.

Dices. Fuisse itidem arbitrum. Omnino, quia sen-
tentiam, arbitrium & decretum Concilij ratum habuit.
Decernimus, & Deo donāte, decreuimus, quid esset de hac in-
quisitione firmiter tenendum. Decreuit ergo Carolus, quid
de Elipandi opinatione sentiendum esset, sed decreuit
secutus Concilij, seu præsulum sententiam; sententiam
dixit, sed instructus ab Episcopis. Arbitrus fuit, sed post
arbitrium, & ex arbitrio Episcoporum.

Miror omissum à Caluinista locum Epistolæ Syno-
dicæ ad Episcopos Hispaniæ, in cuius exordio hæc le-
guntur. Congregatis nobis in unum charitatis conuentum,
principiente & præsidente piissimo & gloriofissimo Domino
nostro Carolo Rege, &c. Sed quid si quis eadem, qua Cal-
uinista aduersus Luzemburgum, Crisi usus, contendat
hic legendum, non præsidente, sed præsente? Certè non
decerunt argumenta quibus opinionem suam stabilierat,
in primis titulus libelli Sacrosyllabi, ubi legimus: *In lo-
co celebri, qui dicitur Francofurt sub præsentia clementissimi
Principis Caroli.* En sub præsentia; non, sub præsiden-
tia. Et in ipso libelli contextu: *Residentibus cunctis in au-
la sacri Palati,* &c. Sub præsentia predicti Principis, &c. De-
inde, Respondeo, Carolum dici præsedisse, non quod
propriè Iudex esset; sed quia materialem locum cœte-
ris omnibus honoratiorem tenebat, nempe thronum
& solium regium; ut ad similem objectionem de Imperato-
ribus Orientis respondet Bellarminus lib. i. de Con-
cil. cap. 19.

Quis verò diuinet, quid Caluinista voluerit, quando

f   con-

contra Lutzenburgium clamitat; cum Felici & Elipando adscribere errorem adorationis imaginum, quem errauit Concilium Nicanum secundum, idemque dictum; septima Synodus Oecumenica. Vigilansne an Iomnians hæc Calvinista scripsit? Nam Lutzenburgius adscribit Felici & Elipando errorem Iconoclaisticum Copronymianum, & Claudianum Tauricum; nempe imagines non tantum non esse adorandas, seu colendas, sed & penitus exterminandas, & eliminandas. Num hæc est sententia Concilij Nicæni? Num Synodus ista hoc sanxit? An non è diametro vesaniæ huic repugnantia scita sciuit? Nec solus Lutzenburgius errorem Iconomachicum Felici Virgiliano adscribit, sed & idem facit Concilium Senonense in Decretis fidei cap. 14. Platina in vita Adriani I. Pontif. Paulus Aemylius lib. 2, de gestis Francorum propè finem; quos citat Binius Tom. 3. Cōcil. in Notis ad Synodum Francofordiensem.

Adde his omnibus antiquorem *Dungalum*, qui sub Ludouico Pio Imp. vixit, & contra Claudium Taurensem æquè ac Ionas Aurelianensis, scripsit; cuius liber insertus est secundo Tomo Auctarij ad Bibliothecam SS. Patrum. Iste Auctor in præfatione sua Felicem hæreses Iconoclaisticæ in occidente antesignanum facit. Audiamus eius verba. *Cum enim Dominus beatissime memoria Carolus (Magnus) ferventissimus vigilansissimus que Catholicae fidei tutor & propugnator, nequissima caput viperæ in Magistro huius erroris Felice contra sibilantis unitatem Ecclesia Apostolicae auctoritatis præualida ferre ageret, confregerit virga; rectum quidem est, quin ab eius benedicta generatione (à Ludouico filio, & Lothario nepote) supradictæ cauda bestia diro cuncta suo inficiens nidore eodem condundatur hastili, &c. ut quia peruersus discipulus (Claudius Tau-*

Taurinensis) peruersum pestiferumque Magistrum (Felicem) non solum aequiparare, verum etiam deprauando & blasphemando excellere contenterit, &c. validiore etiam castigatione, quam sius antea Doctor fuerat, corripiatur, &c. En Felix apertissime à Dungalo nominatur Auctor, Magister & Doctor eius erroris, quem Claudius sequebatur, & quem Dungalus in Claudio refutatus erat. Et Claudius dicitur Felicis discipulus. Non iniuria igitur Felici hic quoque Iconomachicus error adscribitur. Libros Pseudocarolinos hic tacitus prætero; quia in Horto sanctæ Crucis omnes nebulas à Caluinista hoc sparsas dispulimus.

C A P V T III.

De præfatione Caroli Magni in sua Capitularia.

EXTRA initio Capitularium Francorum, quæ Pithœus euulgauit. Et in legibus Caroli Magni, quas olim Amerbachius, nuper R. P. Joannes Busæus Societatis nostræ vna cum Hincmari Epistolis publicauit. Caluinista, more suo solens Constitutionem somniat, & quidem de Disciplina Ecclesiastica & officio Episcoporum. Inde contra Baronium enire contendit, ad Regis seu Imperatoris, non ad Papæ officium pertinere, ut Episcopis & Presbyteris leges prescribat. Sed Caluinista duo aduertere debuisset. Primum, Carolum quidquid fecit, fecisse autem & permisso Episcoporum, ut leges latè plus roboris ac firmitatis haberent, & efficiacius in usum moresque inducerenter; quod satis ex ipso præfationis contextu liquet.